

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ"
для студентів напряму підготовки
6.030509 "Облік і аудит"
усіх форм навчання**

Харків. Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014

Затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку.
Протокол № 6 від 20.12.2013 р.

Укладачі: Пилипенко А. А.
Волошан І. Г.
Горяєва М. С.

P58 Робоча програма навчальної дисципліни "Облік і звітність в оподаткуванні" для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" усіх форм навчання / укл. А. А. Пилипенко, І. Г. Волошан, М. С. Горяєва. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 53 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни, її зміст за змістовими модулями і темами, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, систему оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення навчальної дисципліни.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит".

Вступ

Жодна сфера наукового пізнання та практичної діяльності не являє собою таку суперечливу та функціонально різноспрямовану сукупність соціально-економічних відносин, як система оподаткування, яка, крім фіскальної функції, покликана спрямовувати господарську діяльність в інтересах розвитку національної економіки в цілому. Сучасна система оподаткування суттєво впливає на формування і зростання валового внутрішнього продукту і національного доходу, на їх розподіл і споживання, а відтак, і на розвиток окремих підприємств і галузей народного господарства, на становище і рівень життя широких верст населення.

Багатоваріантна система оподаткування вимагає специфічних механізмів розрахунку бази оподаткування, застосування різних ставок, а також різних джерел покриття податків і зборів (обов'язкових платежів).

В навчальній дисципліні "Облік і звітність в оподаткуванні" розглядаються теоретичні та методичні основи організації, практичні особливості ведення податкового обліку на підприємстві за основними податками і зборами, спільні сторони та суперечності між бухгалтерським і податковим обліком. Значна увага приділяється правилам ведення первинних документів та податкових реєстрів, висвітленню загальних вимог, яких необхідно дотримуватися при складанні податкової звітності.

Основною метою вищої освіти за спеціальністю "Облік і аудит" є підготовка кваліфікованого фахівця з обліку і аудиту відповідного рівня та профілю, який є конкурентоздатним на ринку праці, достатньо компетентним, який вільно володіє професійними знаннями, вміннями та навиками. Такий фахівець повинен бути готовий та здатний до постійного професійного зростання, підвищення своєї соціальної та професійної мобільності. У цьому зв'язку вивчення студентами теоретичних і практичних основ податкового обліку та звітності суб'єктів господарювання є важливим моментом у процесі підготовки бакалаврів.

Навчальна дисципліна "Облік і звітність в оподаткуванні" є нормативною навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного

рівня "бакалавр" напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" для усіх форм навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	Нормативна	
Модулів – 2	Напрямок підготовки 6.030509 "Облік і аудит"	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	1-й
Загальна кількість годин – 144		Семестр	
		7-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		34 год	8 год
		Практичні, семінарські	
		34 год	8 год
		Самостійна робота	
		76 год	128 год
Вид контролю		Диференційний залік	екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 89 %;

для заочної форми навчання – 13 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань та навичок щодо ведення податкового обліку та звітності з різних податків, зборів та обов'язкових платежів.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

засвоєння основних принципів та особливостей оподаткування суб'єктів господарювання;

оволодіння навичками самостійної організації податкового обліку та складання звітності за основними податками і зборами (обов'язковими платежами), спрощеної системи оподаткування.

Об'єктом навчальної дисципліни є система організації податкового обліку та операції, які відбуваються на підприємствах.

Предметом навчальної дисципліни є методологія податкового обліку та звітності суб'єктів господарювання.

Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін гуманітарного та професійного циклів. З метою кращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку опанувати знання і навички з таких навчальних дисциплін як: "Політекономія", "Мікроекономіка", "Економіка підприємства", "Фінанси", "Статистика", "Бухгалтерський облік", "Фінансовий облік". Знання цих дисциплін та сформовані навички при їх вивченні дають студентам можливість отримати теоретичні основи податкового обліку на підприємствах, а також сформувані вміння та навички практичної діяльності.

Поряд з навчальною дисципліною "Облік і звітність в оподаткуванні" студенти опановують навчальну дисципліну циклу професійної та практичної підготовки бакалаврів за напрямом підготовки "Облік і аудит" "Звітність підприємств", яка також є необхідним підґрунтям для ефективного засвоєння навчального матеріалу.

Навчальна дисципліна "Облік і звітність в оподаткуванні" формує знання, вміння, навички та компетенції, необхідні для кращого засвоєння матеріалу з таких навчальних дисциплін кваліфікації (ступеня) випускника – бакалавр за напрямом підготовки "Облік і аудит", як "Звітність підприємств", "Аналіз господарської діяльності", а також виконання тренінгів, міждисциплінарних комплексних курсових робіт, бакалаврських та магістерських дипломних робіт.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

категоріальний апарат, який використовується в системі оподаткування;

основні положення Податкового кодексу України, інших законодавчих та нормативних актів, якими регламентується організація та методика ведення податкового обліку та звітності;

економічну сутність податкового обліку, його структуру;

спільні риси та розбіжності бухгалтерського та податкового обліку;

організацію податкового обліку податків, зборів та обов'язкових платежів;

методику складання первинних документів, податкових реєстрів;

методи визначення податкових зобов'язань;

методологію складання податкових декларацій та податкових розрахунків за різними видами податків та зборів;

вміти:

використовувати основні положення Податкового кодексу України, інших законодавчих та нормативних актів, які регламентують порядок ведення податкового обліку та складання звітності на підприємстві при вирішенні стереотипних, евристичних та діагностичних завдань;

пояснювати взаємозв'язок та відмінності податкового та бухгалтерського обліку;

вести податковий облік різних податків, зборів та обов'язкових платежів;

складати первинні документи, податкові реєстри та податкову звітність;

розраховувати суму податкових зобов'язань за різними податками, зборами, обов'язковими платежами.

Організація вивчення дисципліни передбачає поглиблену практичну підготовку студентів на основі ознайомлення із законодавчими та нормативними документами, спеціальною інформаційно-аналітичною та методичною літературою, виконання практичних завдань, застосування активних методів навчання і сучасного програмного забезпечення, зокрема, інформаційних баз законодавчих та нормативних актів.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

Таблиця 2.1

**Професійні компетентності, які отримують студенти
після вивчення навчальної дисципліни**

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
ОіЗВО* 1	Обліковувати податкові зобов'язання з податку на прибуток і податку на додану вартість, складати податкові декларації	Здатність до володіння понятійним апаратом та методами податкового обліку
		Здатність до визначення доходів, витрат з обліку податку на прибуток та складання податкової декларації
		Здатність до визначення податкового зобов'язання, податкового кредиту з ПДВ та складання податкової декларації
ОіЗВО 2	Оптимізувати податковий облік на підприємстві та складати податкові розрахунки з різних видів податків	Здатність до визначення податку з доходів фізичних осіб та складання податкового розрахунку
		Здатність до володіння порядком переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності
		Здатність до ведення податкового обліку плати за землю
		Здатність до ведення податкового обліку фіксованого сільськогосподарського податку
		Здатність до податкового обліку інших місцевих податків та зборів

* ОіЗВО – Облік і звітність в оподаткуванні

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ

Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві.

1. Податки як соціально-економічна категорія, функції податків.

Історичні передумови виникнення в суспільстві податків. Поняття податків та зборів та їх характерні особливості. Функції податків.

2. Елементи податку та їх характеристика.

3. Податкова система України та принципи її побудови.

Принципи побудови Податкової системи України. Загальнодержавні та місцеві податки і збори.

4. Поняття податкового обліку та його основні характеристики.

Сутність податкового обліку та його структура. Спільні риси та розбіжності бухгалтерського та податкового обліку.

5. Предмет податкового обліку та методи його ведення на підприємстві.

Предмет та методи ведення податкового обліку. Сучасні підходи до ведення податкового обліку.

Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств.

1. Суб'єкти та об'єкт оподаткування, ставки податку на прибуток, порядок сплати податку.

Платники податку на прибуток. Порядок формування об'єкта оподаткування. Податкова база. Ставки податку на прибуток. Порядок сплати податку на прибуток.

2. Доходи підприємства в податковому обліку – поняття, склад, порядок визнання.

Структура оподатковуваних доходів з податку на прибуток. Доходи, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Порядок визнання доходів з метою оподаткування.

3. Витрати підприємства – поняття та склад в оподаткуванні.

Класифікація податкових витрат з податку на прибуток. Витрати, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Витрати подвійного призначення. Обмеження щодо включення витрат при визначенні податкового зобов'язання з податку на прибуток. Порядок визнання витрат з метою оподаткування.

4. Особливості врахування окремих видів витрат при визначенні об'єкта оподаткування.

Особливості врахування окремих видів витрат при визначенні об'єкта оподаткування, а саме: витрат понесених платником податку у

зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у пов'язаних осіб; витрат на відрядження; витрат на навчання; витрат від здійснення кредитно-депозитних операцій; витрат від благодійництва.

5. Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: поняття та методи нарахування. Визначення вартості об'єктів амортизації та порядок нарахування амортизації.

Витрати, що підлягають амортизації. Витрати, що не підлягають амортизації. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів, нематеріальних активів. Методи нарахування амортизації, що застосовуються в податковому обліку. Формування первісної вартості необоротних активів. Порядок нарахування амортизації.

6. Витрати на ремонт, реконструкцію та інші поліпшення основних засобів в податковому обліку. Податкові наслідки операцій з вибуття основних засобів.

Види ремонту основних засобів. Витрати на ремонт, що включаються до первісної вартості основних засобів. Витрати на ремонт, що включаються до витрат поточного періоду. Податкові наслідки ліквідації або продажу основних засобів.

7. Оподаткування операцій з розрахунками в іноземній валюті.

Порядок визначення курсових різниць. Види курсових різниць. порядок включення курсових різниць до податкових доходів та витрат.

8. Оподаткування дивідендів.

Поняття дивідендів та джерело їх походження. Податкові наслідки отримання або виплати дивідендів. Порядок нарахування та сплати авансових внесків податку на прибуток з дивідендів.

9. Сумнівна і безнадійна заборгованість в податковому обліку.

Порядок врегулювання сумнівної та безнадійної заборгованості. Ознаки безнадійної заборгованості. Податкові наслідки списання безнадійної заборгованості.

10. Декларація з податку на прибуток підприємств.

Структура податкової декларації з податку на прибуток підприємства та додатки до неї. Види податкової декларації. Порядок заповнення податкової декларації. Строки надання податкової декларації до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника податку на прибуток.

Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість.

1. Платники податку на додану вартість, умови їх реєстрації. Податкові періоди.

Податок на додану вартість та його характеристика. Платники ПДВ та їх реєстрація. Звітний податковий період.

2. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Порядок визначення бази оподаткування, ставки податку.

Визначення об'єкту оподаткування податком на додану вартість. Операції, що не є об'єктом оподаткування ПДВ. Операції звільнені від оподаткування. Ставки ПДВ.

3. Первинні документи з ведення податкового обліку ПДВ.

Порядок складання податкової накладної, розрахунку-коригування, реєстру виданих та отриманих податкових накладних. Етапи реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних. Надання Єдиного реєстру до податкових органів.

4. Правила ведення податкового обліку ПДВ.

Податкове зобов'язання, податковий кредит та дата їх виникнення. порядок відображення податкового кредиту за операціями, що не підтверджені податковими накладними чи митними деклараціями.

5. Бюджетне відшкодування ПДВ.

Податкові наслідки з ПДВ за експортними операціями. Загальний алгоритм бюджетного відшкодування ПДВ.

6. Декларація з ПДВ.

Структура податкової декларації з ПДВ. Види податкової декларації. Порядок заповнення податкової декларації. Строки надання податкової декларації до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника податку на додану вартість.

Змістовий модуль 2.

Облік інших податків та платежів

Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб.

1. Платники податку, об'єкт та база оподаткування, ставки податку.

Податок на доходи фізичних осіб та його платники. Об'єкт оподаткування ПДФО резидента та нерезидента України. Склад оподаткованого доходу фізичних осіб. Доходи фізичних осіб, що не включаються до розрахунку оподаткованого доходу. Ставки податку.

2. Податкова соціальна пільга – сутність та правила застосування.

Сутність та правила застосування податкової соціальної пільги. Порядок розрахунку та розмір податкової соціальної пільги. Застосування податкової соціальної пільги для різних категорій фізичних осіб.

3. Сутність і порядок застосування податкової знижки.

Податкова знижка як соціальна категорія. Обмеження на право застосування податкової знижки. Податкова знижка за витратами пов'язаними з іпотечним житловим кредитуванням. Податкова знижка за витратами на оплату навчання. Податкова знижка на суми у вигляді пожертвувань або благодійних внесків.

4. Особливості оподаткування окремих видів доходів.

Особливості оподаткування окремих видів доходів, а саме: оподаткування дивідендів при їх виплаті фізичним особам; оподаткування благодійної допомоги; оподаткування виграшів та призів; оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк; оподаткування операцій з продажу нерухомого майна; спадщини.

5. Доходи як додаткові блага та їх оподаткування.

Доходи що належать до додаткового блага та їх оподаткування. Доходи що не належать до додаткового блага.

6. Звітність з ПДФО.

Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку. Види податкового розрахунку. Порядок заповнення податкового розрахунку. Строки надання податкового розрахунку до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника податку з доходів фізичних осіб.

Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування.

1. Загальне поняття спрощеної системи оподаткування.

Критерії визнання суб'єктами малого підприємництва. Групи суб'єктів господарювання для сплати єдиного податку. Обмеження суб'єктів господарювання за видами діяльності при обранні спрощеної системи оподаткування. податки та збори, що не сплачуються спрощенцями.

2. Порядок визначення доходів та їх склад.

Склад доходів суб'єктів господарювання, що обрали спрощену систему оподаткування. Доходи, що не включаються до бази оподаткування єдиними податком. Дата визнання доходів при розрахунку єдиного податку.

3. Ставки єдиного податку.

Фіксовані та відсоткові ставки єдиного податку. Перехід платників єдиного податку до інших груп.

4. Порядок і строки сплати, звітність платників єдиного податку.

Податковий звітний період платників єдиного податку. Порядок нарахування та сплати єдиного податку. Порядок заповнення розрахунку єдиного податку. Види податкового розрахунку. Порядок заповнення податкового розрахунку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою. Строки надання розрахунку до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника єдиного податку.

Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю.

1. Правові підстави землекористування в Україні.

Правові підстави землекористування в Україні відповідно до чинного законодавства.

2. Форми плати за землю, платники земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Пільги зі сплати земельного податку.

Сутність плати за землю та її форми. Платники земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Види земельних ділянок. Земельні ділянки, що не підлягають оподаткуванню. Пільги зі сплати земельного податку.

3. Об'єкт та база оподаткування земельного податку. Ставки податку та порядок його обчислення.

Об'єкт та база земельного податку. Нормативна та експертна грошова оцінка земельних ділянок. Ставки земельного податку. Порядок обчислення земельного податку за землі сільськогосподарського призначення та землі населених пунктів. Особливості обчислення земельного податку за землі, грошова оцінка яких не проведена. Особливості обчислення земельного податку за земельні ділянки несільськогосподарських угідь, розташованих за межами населених пунктів. Порядок стягнення та сплати орендної плати за землю.

4. Звітність за платою за землю.

Податковий звітний період платників плати за землю. Склад звітності з плати за землю, порядок її надання та сплати зобов'язань. Строки надання розрахунку до податкових органів. Адміністративна відповідальність платників податку.

Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників.

1. Платники фіксованого сільськогосподарського податку, умови їх реєстрації, податкові періоди.

Поняття фіксованого сільськогосподарського податку. Платники податку. Умови реєстрації платником ФСП. Податки і збори, які не сплачують платники ФСП. Податковий (звітний) період для ФСП.

2. Об'єкт та база оподаткування, ставки податку.

Об'єкт оподаткування ФСП. Визначення бази оподаткування ФСП. Ставки податку.

3. Звітність з ФСП та порядок сплати податку.

Податкова декларація з ФСП та порядок її надання. Порядок сплати ФСП. Адміністративна відповідальність платників податку.

Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів.

1. Податковий облік та звітність акцизного податку.

Платники акцизного податку та об'єкт оподаткування. База оподаткування, ставки та порядок обчислення акцизного податку. Порядок маркування підакцизної продукції. Дата виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів. Податковий звітний період, строки сплати та звітність акцизного податку.

2. Податковий облік та звітність митних операцій.

Мито, митні збори, митні платежі. Види мита та їх характеристика. Порядок визначення митної вартості та мита. Пільги щодо ввізного (вивізного) мита. Механізм нарахування та сплати мита.

3. Податковий облік та звітність з екологічного податку.

Платники екологічного податку. Об'єкти, база оподаткування та ставки екологічного податку. Порядок складання Податкової декларації екологічного податку, строки її подання та сплати зобов'язання.

4. Податковий облік та звітність зі збору за першу реєстрацію транспортного засобу.

Перша реєстрація транспортного засобу. Платники та об'єкти оподаткування. Пільги зі сплати збору за першу реєстрацію транспортного засобу. База оподаткування для нарахування збору. Порядок обчислення, строки сплати та звітність зі збору за першу реєстрацію транспортного засобу.

5. Податковий облік та звітність зі збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

Платники збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства. Об'єкт оподаткування та ставка збору. Порядок звітування та сплати збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

6. Податковий облік та звітність зі збору за спеціальне використання води.

Платники та об'єкт оподаткування збором за спеціальне використання води. Випадки, в яких збір за спеціальне використання водних ресурсів не нараховується. Порядок звітування та сплати збору за спеціальне використання води.

7. Податковий облік та звітність з плати за користування надрами.

Поняття плати за користування надрами. Платники плати за користування надрами. Об'єкт і база оподаткування. Порядок звітування та сплати плати за користування надрами.

8. Податковий облік та звітність туристичного збору.

Об'єкт оподаткування та ставки туристичного збору. Пільги щодо сплати туристичного збору. Платники та строки сплати туристичного збору. База оподаткування для визначення суми туристичного збору. Порядок звітування та сплати туристичного збору.

9. Збір за місця для паркування транспортних засобів.

Платники збору за місця для паркування транспортних засобів. Об'єкт та база оподаткування, ставки збору за місця для паркування транспортних засобів. Методика нарахування та сплати збору за місця для паркування транспортних засобів. Звітний період, звітність зі збору за місця для паркування транспортних засобів.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентами навчальної дисципліни проводиться шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістовних модулів. Кожний змістовний модуль – це відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує декілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємовідносинами. Тематичний план навчальної дисципліни "Облік і звітність в оподаткуванні" складається з двох модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекційні	практичні	самостійна робота		лекційні	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ								
Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	10	2	2	6	13	0,5	0,5	12
Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	32	8	8	16	32	2	2	28
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	26	6	6	14	27	1,5	1,5	24
Разом за змістовим модулем 1	68	16	16	36	72	4	4	64
Змістовий модуль 2. Облік інших податків та платежів								
Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	18	4	4	10	26	1	1	24
Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	18	4	4	10	14	1	1	12
Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю	10	2	2	6	9	0,5	0,5	8

Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	10	2	2	6	9	0,5	0,5	8
Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	20	6	6	8	14	1	1	12
Разом за змістовим модулем 2	76	18	18	40	72	4	4	64
Усього годин за модулем	144	34	34	76	144	8	8	128

5. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування завдяки індивідуальному виконанню студентом відповідно сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
податков ого обліку. Облік	Завдання 1. Порівняння видів господарського обліку та їх характеристика	2	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [4; 25; 27; 32; 36]

	Завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (визначення податкових доходів та витрат з податку на прибуток; особливості оподаткування операцій з необоротними активами; розрахунок податку на прибуток та заповнення декларації)	8	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [23; 36; 42]
	Завдання 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість. (облік податкових зобов'язань з ПДВ; облік податкового кредиту з ПДВ; податкова декларація з ПДВ)	6	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [19; 31; 33; 36; 37; 38]

Закінчення табл. 5.1

1	2	3	4
Змістовний модуль 2. Облік інших податків та платежів	Завдання 4. Податковий облік та звітність з ПДФО (розрахунок ПДФО; застосування податкових пільг з ПДФО; Податковий розрахунок з ПДФО)	4	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [17; 20; 24; 36]
	Завдання 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування (визначення єдиного податку для різних груп спрощенців; Податковий розрахунок з єдиного податку)	4	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [12 – 14; 22; 30; 36]
	Завдання 6. Податковий облік та звітність за платою за землю (особливості оподаткування використання земельних ділянок різного призначення)	2	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [29; 36]
	Завдання 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	2	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [29; 36]
	Завдання 8. Податковий облік та звітність з: акцизного податку; митних операцій; екологічного податку; збору за першу реєстрацію транспортного збору; збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства; збору за спеціальне використання води; плати за користування надрами; туристичного збору; збору за місця для паркування транспортних засобів	6	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [11; 16; 26; 34; 35; 36; 40; 41; 43; 44]
Разом годин за змістовими модулями		34	

5.1. Приклад типового практичного завдання за темою

Змістовий модуль 1. Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ

Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість.

Рівень 1. На підприємстві ТОВ "StickyBuns" (ЄДРПОУ 12345678) у листопаді 201X р. було здійснено такі господарські операції (табл. 5.2).

Необхідно: визначити суму податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість.

Таблиця 5.2

Вихідні дані, грн

Дата	Зміст господарської операції	Сума з ПДВ
1.11	Оприбутковано комп'ютер для відділу бухгалтерії від ПП "Smile". Зареєстровано податкову накладну (ПН)	4800
1.11	Відображено витрати на доставку комп'ютера кур'єром Нової пошти на підприємство. Зареєстровано ПН	180
3.11	Реалізовано партію кунжутного печива ПП "Французька булочна". Зареєстровано ПН	3000
3.11	Відвантажено круасани ТОВ "Росинка". ПН не зареєстровано	4200
5.11	Імпортовано какао-боби від "Со-Со" LTD (Шрі-Ланка). Оформлено ватажну митну декларацію (ВМД)	54350
5.11	Експортовано какао-масло на замовлення ПП "Забодайка" (Росія). Зареєстровано ПН	55000
6.11	Придбано кокосову стружку у ФОП Глоба (платник єдиного податку, не платник ПДВ)	3000
9.11	Отримано податкову накладну за раніше придбану партію борошна від ТОВ "Хліб-сіль"	9600
10.11	Відвантажено пряники ПП "Шоколадка" (не платник ПДВ)	1200
11.11	Зареєстровано скаргу на постачальника ТОВ "Корона", який не зареєстрував податкову накладку на операцію від 30.09	1800
11.11	Відображено повернення частини пряників, упаковка яких була пошкоджена, від ПП "Шоколадка"	120
13.11	Ліквідовано автомобіль Skoda в результаті непридатного стану для експлуатації. Виписано ПН	600
15.11	Отримано передоплату від покупця "Lux" LTD (Німеччина).	60000

15.11	Повернуто неякісне борошно ТОВ "Хліб-сіль"	900
20.11	Придбано медикаменти для мед. пункту ТОВ "StickyBuns"	600
22.11	Відвантажено товари нерезиденту з кінцевим пунктом призначення за кордоном митної території України	3200

Рівень 2. Використовуючи вихідні дані попереднього завдання, скласти податкову декларацію з ПДВ за діючою формою.

Рівень 3. Використовуючи вихідні дані попереднього завдання, визначте вплив податку на додану вартість на фінансовий результат підприємства, якщо:

- 1) підприємство – платник ПДВ;
- 2) підприємство – не платник ПДВ.

Обґрунтуйте відповідь необхідними розрахунками.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить: для денної форми навчання 53 % (76 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (144 годин); для заочної форми навчання 89 % (128 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (144 годин).

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних занять; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових

індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання наукової роботи за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань оподаткування в Україні, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ.				
Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за проблематикою за темою "Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві"	6	Презентація результатів	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [4; 25; 27; 32; 36]
Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел,	16	Перевірка практичного завдання за темою. Письмова контрольна робота за	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [23; 36; 42]

	підготовка наукової роботи за проблематикою за темою "Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств", підготовка до контрольної роботи за т. 1, 2		темами 1 і 2	
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на додану вартість", підготовка до колоквіуму	14	Перевірка практичного завдання за темою. Колоквіум	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [19; 31; 33; 36 – 38]
Усього за змістовим модулем 1		36		

Продовження табл. 6.1

1	2	3	4	5
Змістовний модуль 2. Облік інших податків та платежів				
Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за проблематикою за темою "Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб", підготовка до контрольної роботи за т. 4	10	Перевірка практичного завдання за темою.	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [17; 20; 24; 36]
Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування"	10	Перевірка практичного завдання за темою. Письмова контрольна робота за темою 4.	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [12 – 14; 22; 30; 36]
Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність за платою за землю"	6	Перевірка практичного завдання за темою.	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [29; 36]

Закінчення табл. 6.1

1	2	3	4	5
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників", підготовка до контрольної роботи за темами 5 – 7	6	Перевірка практичного завдання за темою	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [29; 36]
Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів", підготовка до колоквиуму	8	Перевірка практичного завдання за темою. Перевірка наукової роботи. Письмова контрольна робота за темами 5 – 7. Колоквиум	Основна: [1 – 10]. Додаткова: [11; 16; 26; 34 – 36; 40; 41; 43; 44]
Усього за змістовим модулем 2		40		
Усього за модулем		76		

6.1. Проблематика для наукових робіт з навчальної дисципліни

1. Особливості формування системи оподаткування в Україні.

2. Податкова система України: переваги та недоліки.
3. Прибуток підприємства як об'єкт оподаткування.
4. Особливості визнання доходів у податковому та бухгалтерському обліку в оподаткуванні прибутку підприємства.
5. Особливості визнання витрат у податковому та бухгалтерському обліку в оподаткуванні прибутку підприємства.
6. Особливості врахування окремих видів витрат при визначенні податку на прибуток.
7. Амортизація основних засобів і нематеріальних активів в оподаткуванні.
8. Оподаткування податком на прибуток операцій з використання основних засобів.
9. Податкова звітність з податку на прибуток: побудова та особливості складання.
10. Адміністративна відповідальність платника податку на прибуток.
11. Податок на додану вартість та його характеристика.
12. Особливості визначення об'єкта оподаткування ПДВ.
13. Первинні документи з ведення податкового обліку ПДВ та їх реєстрація.
14. Правила ведення податкового обліку ПДВ.
15. Податкові наслідки з ПДВ за експортними операціями.
16. Податкова звітність з ПДВ: побудова та особливості складання.
17. Адміністративна відповідальність платника ПДВ.
18. Податок на доходи фізичних осіб: сутність, платники та порядок утримання.
19. Особливості визначення оподаткованого доходу фізичних осіб.
20. Податкова соціальна пільга: сутність та правила застосування.
21. Особливості застосування податкової соціальної пільги для різних категорій фізичних осіб.
22. Податкова знижка як соціальна категорія.
23. Податкова знижка за окремим видом витрат.
24. Особливості оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб.

25. Доходи фізичних осіб як додаткові блага та їх оподаткування.
26. Податкова звітність з податку з доходів фізичних осіб: побудова та особливості складання.
27. Адміністративна відповідальність платника податку з доходів фізичних осіб.
28. Сутність спрощеної системи оподаткування.
29. Особливості визнання доходів суб'єктів господарювання, що обрали спрощену систему оподаткування.
30. Особливості розрахунку єдиного податку за групами платників
31. Податкова звітність з єдиного податку: побудова та особливості складання.
32. Адміністративна відповідальність платника єдиного податку.
33. Правові підстави землекористування в Україні.
34. Сутність плати за землю та її форми.
35. База оподаткування платою за землю та порядок її обчислення.
36. Порядок обчислення плати за землю на землі сільськогосподарського призначення та землі населених пунктів.
37. Податкова звітність з плати за землю: побудова та особливості складання.
38. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників.
39. Податкова звітність з фіксованого сільськогосподарського податку: побудова та особливості складання.
40. База оподаткування, ставки та порядок обчислення акцизного податку.
41. Особливості маркування підакцизної продукції.
42. Податкова звітність з акцизного податку: побудова та особливості складання.
43. Податковий облік та звітність митних операцій.
44. Податковий облік та звітність з екологічного податку.
45. Податковий облік та звітність зі збору за першу реєстрацію транспортного засобу.

46. Податковий облік та звітність зі збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

47. Податковий облік та звітність зі збору за спеціальне використання води.

48. Податковий облік та звітність з плати за користування надрами.

49. Податковий облік та звітність туристичного збору.

50. Податковий облік та звітність зі збору за місця для паркування транспортних засобів

6.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві.

1. У чому полягає економічний зміст податків?
2. У чому полягає подвійний характер податків?
3. Розкрийте характерні особливості податку.
4. Охарактеризуйте обов'язкові платежі та їх риси.
5. Визначте поняття "податок", "платіж", "збір".
6. Які функції виконують податки?
7. Які елементи розкривають внутрішній зміст податку?
8. За якими ознаками можна класифікувати податки?
9. Що лежить в основі розподілу податків на прямі та непрямі?
10. Які існують види податкових пільг?
11. Які можуть бути джерела сплати податків?
12. Розкрийте принципи оподаткування в Україні.
13. Які податки і збори відносяться до загальнодержавних, а які до місцевих?

Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств.

1. Хто є платниками податку на прибуток підприємств?
2. Порядок формування об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств.
3. Які встановлені ставки податку на прибуток?
4. Хто має право застосовувати нульову ставку податку на прибуток і за яких умов?

5. Особливості розрахунку податку на прибуток при консолідованій його сплаті.

6. Які встановлені податкові періоди з податку на прибуток?

7. Як класифікуються доходи з метою оподаткування?

8. Назвіть основні види доходів, що включаються та не включаються з метою визначення об'єкта оподаткування.

9. Назвіть витрати, які включаються і не включаються до складу витрат в податковому обліку.

10. Назвіть витрати щодо яких встановлені обмеження для включення до складу витрат з метою оподаткування

11. Який принцип формування доходів і витрат діє в податковому обліку з податку на прибуток?

12. Поняття та групування основних засобів в податковому обліку.

13. Поняття амортизації та порядок її визначення в податковому обліку.

14. Витрати на ремонт та поліпшення основних засобів в податковому обліку

15. Поняття "балансова вартість" доходів, витрат, зобов'язань від операцій з розрахунками у іноземній валюті.

16. Оподаткування дивідендів юридичної та фізичної особи.

17. Поняття сумнівної та безнадійної заборгованості, їх відображення в податковому обліку.

18. Особливості оподаткування прибутку при здійсненні діяльності, яка підлягає і не підлягає патентуванню.

Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість.

1. Хто є платником податку на додану вартість?

2. Порядок реєстрації платників податку з ПДВ та зняття їх з обліку.

3. Що є об'єктом оподаткування ПДВ?

4. Які встановлені звітні періоди і строки сплати ПДВ?

5. Формування бази оподаткування ПДВ при постачанні товарів/послуг на митній території України?

6. В чому полягають особливості виникнення податкових наслідків з ПДВ при вибутті основних засобів?

7. Яка дата є датою збільшення суми зобов'язання з ПДВ?

8. Коли у платника податку виникає право на збільшення податкового кредиту з ПДВ?

9. В чому полягає сутність касового методу виникнення податкових наслідків з ПДВ?

10. Назвіть пільги щодо ПДВ?

11. В чому полягає різниця між операціями, що обкладаються ПДВ за ставкою "0 %", і звільнених від обкладанням цим податком?

12. Вкажіть первинні документи з обліку ПДВ.

13. В яких випадках податкова накладна не виписується? Які документи замінюють податкову накладну?

14. В яких випадках оригінал податкової накладної залишається у продавця і такий випадок позначається в податковій накладній?

15. Призначення та порядок заповнення Реєстру виданих та отриманих податкових накладних.

16. Умови реєстрації податкових накладних в ЄРПН.

17. Розкрийте механізм бюджетного відшкодування ПДВ.

18. За дотриманням яких критеріїв платник податку має право на автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ?

Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб.

1. Хто є платниками податку з доходів фізичних осіб?

2. Охарактеризуйте об'єкт та базу оподаткування ПДФО.

3. Що таке податкова соціальна пільга? Порядок її застосування.

4. Які існують ставки ПДФО та порядок їх застосування?

5. Який зміст податкової знижки? Хто має право на податкову знижку?

6. Особливості застосування податкової знижки за витратами на навчання.

7. Особливості застосування податкової знижки за витратами, пов'язаними з іпотечним житловим кредитуванням.

8. Охарактеризуйте порядок оподаткування доходів фізичних осіб від продажу нерухомого та рухомого майна.

9. Охарактеризуйте порядок оподаткування спадщини та подарунків.

10. Охарактеризуйте особливості оподаткування надміру витрачених коштів отриманих на відрядження чи під звіт і своєчасно не повернутих.

11. Розкрийте порядок оподаткування доходів у формі додаткового блага.

12. Який порядок нарахування та сплати податку з доходів фізичних осіб?

Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування.

1. Що розуміється під спрощеною системою оподаткування?
2. Хто може (не може) бути платником єдиного податку?
3. При дотриманні яких умов можна перейти на спрощену систему оподаткування?
4. Від сплати яких податків і зборів звільнені платники єдиного податку?
5. Які види діяльності заборонені для платників єдиного податку?
6. Що включається до доходів для цілей стягнення єдиного податку?
7. Що не є доходом та не включається до доходу для цілей стягнення єдиного податку?
8. Дата формування доходу для цілей стягнення єдиного податку?
9. Ставки єдиного податку?
10. Який податковий період встановлено для платників єдиного податку?
11. В яких випадках і в які строки органи ДПС можуть анулювати Свідоцтво платника єдиного податку?
12. Як часто може здійснюватись перехід на спрощену систему оподаткування та змінюватись ставка податку?

Тема 6 Податковий облік та звітність за платою за землю.

1. Охарактеризуйте правові підстави землекористування в Україні.
2. Що слід розуміти під платою за землю? Які є форми плати за землю?
3. Хто є платником земельного податку?
4. Які земельні ділянки не підлягають оподаткуванню?
5. Що є об'єктом та базою справляння земельного податку?
6. Розкрийте призначення та сутність нормативної та експертної грошової оцінки земельних ділянок?
7. Як диференціюються ставки земельного податку?
8. Розкрийте порядок обчислення земельного податку за землі сільськогосподарського призначення та землі населених пунктів.
9. Розкрийте особливості обчислення земельного податку за землі, грошова оцінка яких не проведена.

10. Розкрийте особливості обчислення земельного податку за земельні ділянки несільськогосподарських угідь, розташованих за межами населених пунктів.

11. Розкрийте порядок стягнення та сплати орендної плати за землю.

12. Розкрийте склад звітності по платі за землю, порядок її надання та сплати зобов'язань.

Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників.

1. Що таке фіксований сільськогосподарський податок?

2. Хто може бути платником ФСП?

3. Чи може бути платником ФСП фізична особа — підприємець?

4. Хто не може бути зареєстрований як платник фіксованого сільськогосподарського податку?

5. У які строки та які документи подає юридична особа до органу державної податкової служби для набуття чи підтвердження статусу платника фіксованого сільськогосподарського податку?

6. У який термін видається довідка про надання або підтвердження статусу платника ФСП?

7. Які податки і збори не сплачують платники фіксованого сільськогосподарського податку?

8. Що є об'єктом та базою оподаткування ФСП?

9. Яким чином встановлюються розміри ставок ФСП?

10. Який податковий (звітний) період при справлянні ФСП?

11. Який порядок надання до органів державної податкової служби звітності за фіксованим сільськогосподарським податком.

12. У які терміни та у яких розмірах здійснюється сплата фіксованого сільськогосподарського податку?

Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів.

1. Хто є платниками акцизного податку?

2. Назвіть об'єкт оподаткування акцизним податком.
3. За якими ставками обчислюється акцизний податок?
4. Який порядок обчислення суми акцизного податку?
5. Охарактеризуйте порядок маркування підакцизної продукції.
6. Як визначається сума акцизного податку виробниками тютюнових виробів?
7. Назвіть строки сплати акцизного податку.
8. Охарактеризуйте сутність і види мита.
9. Назвіть види ставок мита?
10. Охарактеризуйте порядок визначення суми мита.
11. Дайте визначення митної вартості та назвіть її складові.
12. Які ви знаєте методи визначення митної вартості товарів?
13. Дайте характеристику основним пільгам щодо мита.
14. Охарактеризуйте механізм нарахування та сплати мита.
15. Хто сплачує екологічний податок? Хто такі податкові агенти?
16. Об'єкти і база справляння екологічного податку.
17. Особливості обчислення екологічного податку за викиди стаціонарними джерелами забруднення.
18. Особливості обчислення екологічного податку за викиди пересувними джерелами забруднення.
19. Особливості обчислення екологічного податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти.
20. Особливості обчислення екологічного податку за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів.
21. Порядок складання Податкової декларації екологічного податку, строки її подання та сплати зобов'язання.
22. Що слід розуміти під першою реєстрацією транспортного засобу. Які транспортні засоби підлягають такій реєстрації?
23. Які пільги передбачені Податковим кодексом зі сплати збору за першу реєстрацію транспортного засобу?
24. Що є базою оподаткування для нарахування збору за першу реєстрацію транспортного засобу?

25. Який порядок обчислення збору за першу реєстрацію транспортного засобу? Кому і в які строки подається Розрахунок даного збору?
26. Хто є платниками збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства?
27. Об'єкт оподаткування для стягнення збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства?
28. Ставки збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства?
29. Порядок звітування та сплати збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства?
30. Платники та об'єкт оподаткування збором за спеціальне використання води?
31. В яких випадках збір за спеціальне використання водних ресурсів не справляється?
32. Розкрийте порядок звітування та сплати збору за спеціальне використання води.
33. Що слід розуміти під платою за користування надрами?
34. Хто є платником плати за користування надрами?
35. Що є об'єктом і базою оподаткування платою за користування надрами?
36. Як визначити обсяг видобутих корисних копалин? Як обчислюється вартість одиниці видобутих корисних копалин?
37. Розкрийте порядок звітування та сплати плати за користування надрами.
38. Назвіть об'єкт оподаткування та ставки туристичного збору?
39. Які пільги встановлено щодо сплати туристичного збору?
40. Хто і коли повинен платити туристичний збір?
41. Як формується база оподаткування для визначення суми туристичного збору?
42. Хто здійснює справляння туристичного збору?
43. Який період є базовим для справляння туристичного збору?
44. Хто нараховує та сплачує збір за місця паркування транспортних засобів?

45. Що є об'єктом оподаткування збором за місця для паркування транспортних засобів?

46. За якими ставками сплачується збір за місця для паркування транспортних засобів?

47. Що слід розуміти під базою оподаткування збором за місця для паркування транспортних засобів?

48. Розкрийте методику нарахування зобов'язань зі сплати збору за місця для паркування транспортних засобів?

49. За який період і перед ким звітується платник щодо збору за місця для паркування транспортних засобів?

7. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі консультацій, перевірки виконання завдань для самостійного вирішення, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні та групові;

в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:

індивідуальне здавання виконаних робіт.

8. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, лекції-дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, банки візуального супроводу (табл. 8.1 і 8.2).

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	Лекція проблемного характеру з питання "Співвідношення видів податків в бюджеті різних країн", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Міні-лекція з питання "Динаміка зміни податку на прибуток в Україні", банки візуального супроводу
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Лекція проблемного характеру з питання "Раціональність ПДВ в Україні та практичний досвід інших країн", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Міні-лекція з питання "Динаміка зміни податку з доходів фізичних осіб в Україні", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Лекція проблемного характеру з питання "Розвиток спрощеної системи оподаткування: світовий досвід", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю	Лекція проблемного характеру з питання "Земельні ресурси України: їх призначення та використання з точки зору оподаткування"
Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	Міні-лекція з питання "Ефективність застосування ФСП в сучасних умовах розвитку сільського господарства", банки візуального супроводу
Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Міні-лекція з питання "аналіз територіального розподілу регіонів України за обсягами стягування місцевих податків", банки візуального супроводу

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	Завдання 1. Порівняння видів господарського обліку та їх характеристика	Дискусії, презентації
Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (визначення податкових доходів та витрат з податку на прибуток; особливості оподаткування операцій з необоротними активами; розрахунок податку на прибуток та заповнення декларації)	Робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод
Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Завдання 4. Податковий облік та звітність з ПДФО (розрахунок ПДФО; застосування податкових пільг з ПДФО; Податковий розрахунок з ПДФО)	Робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод
Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Завдання 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування (визначення єдиного податку для різних груп спрощенців; Податковий розрахунок з єдиного податку)	Робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів

самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Лекції-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності.

9. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях; активна участь у виконанні практичних завдань та презентації матеріалу; захист завдань для самостійного вирішення; перевірка есе за заданою тематикою; проведення поточного тестування; проведення письмової контрольної роботи; експрес-опитування.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжна перевірка знань та навичок студентів з ініціативи викладача.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології облікових проблем;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні завдань для самостійного розв'язання увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Поточний тестовий контроль проводиться 3 рази за семестр. Тест включає запитання одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій навчальної дисципліни.

Колоквіум проводиться 2 рази за семестр та включає практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у

двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Год	Методи та форми навчання		Оцінка рівня сформованості компетентностей		
					Форми контролю	Максимальний бал	
1	2	3	4		5	6	
Змістовний модуль 1. Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ						41	
ОіЗВО 1 Обліковувати податкові зобов'язання з податку на прибуток і податку на додану вартість, скласти податкові декларації	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття	Завдання 1. Порівняння видів господарського обліку та їх характеристика	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві"	-	-
	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Робота на лекції	0,5

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4	5	6			
ОІЗВО 1	Обліковувати податкові зобов'язання з податку на прибуток і податку на додану вартість, складати податкові декларації	СРС	2	Практичне заняття	Завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (визначення податкових доходів)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за проблематикою за темою "Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств"	–	–	
		3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (визначення податкових витрат з податку на прибуток)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств"	–	–
		4	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (особливості оподаткування операцій з необоротними активами)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств", підготовка до контрольної роботи за темами 1 та 2	–	–
		5	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Робота на лекції	0,5

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4	5	6			
ОІЗВО 1	Обліковувати податкові зобов'язання з податку на прибуток і податку на додану вартість, складати податкові декларації	CPC	2	Практичне заняття	Завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (розрахунок податку на прибуток та заповнення декларації)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
					Контрольна робота за темою 1 і 2	Перевірка КР	15	
		CPC	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств"	-	-	
			2	Лекція	Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Робота на лекції	0,5	
		Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість. (облік податкових зобов'язань з ПДВ)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на додану вартість"	-	-	
		7	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість. (облік податкового кредиту з ПДВ)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			CPC	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на додану вартість", підготовка до колоквиуму	-	-
		8	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Робота на лекції	0,5

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4	5	6			
			2	Практичне заняття	Завдання 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість (вирішення практичних завдань з формування показників Податкової декларації з ПДВ)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
					Колоквіум за змістовним модулем 1	Перевірка КР	18	
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з податку на додану вартість"	-	-	
Змістовний модуль 2. Облік інших податків та платежів						59		
ОІЗВО 2	Оптимізувати податковий облік на підприємстві та складати податкові розрахунки з різних видів податків	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 4. Податковий облік та звітність з ПДФО (розрахунок ПДФО)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за проблематикою за темою "Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб"	-	-
		10	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 4. Податковий облік та звітність з ПДФО (Податковий розрахунок з ПДФО)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за проблематикою за темою "Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб", підготовка до контрольної роботи за темою 4	-	-

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4	5	6			
ОІЗВО 2	Оптимізувати податковий облік на підприємстві та складати податкові розрахунки з різних видів податків	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування (визначення єдиного податку для різних груп спрощенців).	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
						Контрольна робота за темою 4	Перевірка КР	11
			CPC	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування"	-	-
		12	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування (Податковий розрахунок з єдиного податку)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
				5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування"	-	-
		13	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 6. Податковий облік та звітність за платою за землю (особливості оподаткування використання земельних ділянок різного призначення)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
				6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність за платою за землю"	-	-

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4	5	6			
ОІЗВО 2	Оптимізувати податковий облік на підприємстві та складати податкові розрахунки з різних видів податків	14	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників", підготовка до контрольної роботи за темами 5 – 7	–	–
		15	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 8. Податковий облік та звітність з: акцизного податку; митних операцій; екологічного податку.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	3	Підготовка до занять	Контрольна робота за темою 5 – 7	Перевірка КР	15
		16	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 8. Податковий облік та звітність з: збору за першу реєстрацію транспортного збору; збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства; збору за спеціальне використання води	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	3	Підготовка до занять	Перевірка наукової роботи	Перевірка виконання	6
			СРС	3	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та	–	–

Закінчення табл. 10.1

1	2	3	4	5	6		
ОІЗВО 2 Оптимізувати податковий облік на підприємстві та складати податкові розрахунки з різних видів податків	17	Ауд.		інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів", підготовка до колоквиуму			
			2	Лекція	Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття	Завдання 8. Податковий облік та звітність з: плати за користування надрами; туристичного збору; збору за місця для паркування транспортних засобів	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
				Колоквиум за змістовим модулем 2	Перевірка КР	18	
		СРС	2	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, вивчення ПКУ, іншої законодавчо-нормативної бази, податкових консультацій та інших літературних джерел, підготовка наукової роботи за темою "Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів"	-	-
Усього годин		144	Загальна максимальна кількість балів із дисципліни			100	
з них							
<i>аудиторні</i>		68	47 %	<i>поточний контроль</i>		64	
<i>самостійна робота</i>		76	53 %	<i>колоквиуми</i>		36	

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 10.2.

Таблиця 10.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
1	4	3	2	2	1	1	3	
Поточні контрольні роботи								
15		x	11	15		x		
Колоквиум			Колоквиум					
18			18					
Наукова робота								
6								

Примітка. T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 10.3.

Таблиця 10.3

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Перевірка наукової роботи	Письмова контрольна робота (тестування)	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1. Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ	Тема 1	1 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
	Тема 2	2 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
		3 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
		4 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
		5 тиждень	0,5	0,5	–	15	–	16
	Тема 3	6 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
		7 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
		8 тиждень	0,5	0,5	–	–	18	19
Змістовий модуль 2. Облік інших податків та платежів	Тема 4	9 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
		10 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
	Тема 5	11 тиждень	0,5	0,5	–	11	–	12
		12 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
	Тема 6	13 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
	Тема 7	14 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
	Тема 8	15 тиждень	0,5	0,5	–	15	–	16
		16 тиждень	0,5	0,5	–	–	–	1
17 тиждень		0,5	0,5	6	–	18	25	
Усього			8,5	8,5	6	41	36	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 10.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

11. Рекомендована література**11.1. Основна**

1. Бідюк О. О. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посібн.
/ О. О. Бідюк, Є. Ю. Шара. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 496 с.
2. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посібн.
/ Є. Ю. Шара, О. О. Бідюк, І. Є. Соколовська-Гонтаренко. – К. : Центр навч. літ-ри, 2011. – 424 с.
3. Верига Ю. А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : навч. посібн. / Ю. А. Верига. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 264 с.
4. Котенко Л. М. Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності : навч. посібн. / Л. М. Котенко, А. С. Крутова, Т. О. Тарасова. – Х. : Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі, 2013. – 387 с.
5. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посібн. / О. О. Бідюк, Є. Ю. Шара. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 496 с.

6. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посібн. / С. І. Дробязко, Т. М. Козир, С. Б. Холод ; за заг. ред. П. Й. Атамаса. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 416 с.
7. Податковий облік та звітність : підручник / Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 710 с.
8. Прохар Н. В. Податковий облік : навч.-метод. посібн. для самостійного вивчення дисципліни студентами напряму 6.030509 "Облік і аудит" за КМСОНП ПУЕТ / Н. В. Прохар. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 192 с.
9. Прохар Н. В. Податковий облік : навч.-метод. посібн. / Н. В. Прохар. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 162 с.
10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. – 2-ге вид. доп. й перероб. – К. : Алерта, 2007. – 954 с.

11.2. Додаткова

11. Акцизное налогообложение в Украине и за рубежом: особенности применения и главные функции // Вестник налоговой службы Украины. – 2012. – № 26. – С. 8–9.
12. Єдиний податок по-новому: практичне керівництво // Баланс. – 2012. – № 4. – 112 с.
13. Єдиний податок. Ч. 1 // Все про бухгалтерський облік. – 2012.– № 98. – Спецвипуск № 315. – 95 с.
14. Єдиний податок. Ч. 2 // Все про бухгалтерський облік. – 2013.– № 5. – Спецвипуск № 320. – 76 с.
15. Єкасева О. Торгові патенти для здійснення деяких видів торговельної діяльності / О. Єкасева, Л. Береговенко // Вісник податкової служби України. – 2012. – № 38. – С. 41–45.
16. Золотухин А. Расчеты векселями при осуществлении операций с подакцизными товарами / А. Золотухин // Вестник налоговой службы Украины. – 2012. – № 41. – С. 25–17.
17. Особенности применения упрощенной системы налогообложения для физических лиц. Тематический выпуск // Вестник налоговой службы Украины. – 2012. – № 31. – С. 4–20.

18. Патентування: організаційні питання // Бухгалтерський тиждень. – 2013. – № 32 (606). – С. 19–22, 27–30.
19. ПДВ: відповідаємо на актуальні запитання: практичне керівництво // Баланс. – 2012. – № 9. – 212 с.
20. Податок на доходи фізичних осіб: консультації, коментарі // Податки та бухгалтерський облік. – 2011. – № 65. – 78 с.
21. Приклади заповнення податкової декларації про майновий стан // Вісник податкової служби України. – 2013. – № 4. – С. 65–74.
22. Спрощена система оподаткування для юридичних і фізичних осіб. Тематичний випуск // Вісник податкової служби України. – 2012. – № 37. – С. 12–39.
23. Тимощук С. Оподаткування операцій з розрахунками в іноземній валюті / С. Тимощук // Вісник податкової служби України. – 2012. – № 32. – С. 9–11.
24. Цыганенко В. Налоговая скидка на обучение: ответы на все вопросы, которые вы хотели задать / В. Цыганенко // Все о бухгалтерском учете. – 2013. – № 14. – С. 18–20.

11.3. Інформаційні ресурси

25. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
26. Водний кодекс України від 06.06.95 р. № 213/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
27. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 06.11.2012 р. № 5480-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.ra-da.gov.ua>.

28. Єдина база податкових знань (ЄБПЗ), розміщена на сайті ДПСУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.sts.gov.ua.

29. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III, (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 20.11.2012 р. № 5496-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

30. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами [затв. наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

31. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.12 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

32. Національні стандарти бухгалтерського обліку. Спецвипуск № 330, 332 // Все про бухгалтерський облік. – 2013. – № 64 (2061). – 128 с.

33. Податкова декларація з податку на додану вартість [Електронний ресурс] : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 21.11.2011 р. № 1492]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

34. Податкова декларація збору за місця для паркування транспортних засобів [Електронний ресурс]. [затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.12.2012 р. № 1402]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

35. Податкова декларація туристичного збору [Електронний ресурс] : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.12.2012. р. № 1402]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

36. Податковий кодекс України від 02.12.10 р. № 2755-VI (зі змін і доп., останні з яких внесені Законом України від 06.12.2012р. № 5519-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

37. Порядок ведення реєстру виданих та отриманих податкових накладних [Електронний ресурс] : [затв. наказом

Міністерства фінансів України від 17.12.2012 р. № 1340]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

38. Порядок заповнення податкової накладної [Електронний ресурс] : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 01.11.2011 р. № 1379]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

39. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : [Закон України від 16.07.99 № 996-XIV, зі змін.]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

40. Про затвердження форми Декларації акцизного податку, [Електронний ресурс] : [затв. наказом ДПАУ від 24.12.2010 р. № 1030]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

41. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку [Електронний ресурс] : [затв. наказом ДПАУ від 24.12.2010 р. № 1010]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

42. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства [Електронний ресурс] : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.09.2011. р. № 1213]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

43. Про затвердження форми Розрахунку суми збору за першу реєстрацію транспортних засобів [Електронний ресурс] : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 21.12.12 р. № 1405]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

44. Про затвердження форми Розрахунку суми збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства [Електронний ресурс] : [затв. наказом ДПАУ від 01.12.2009 р. № 671]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Облік і звітність в оподаткуванні" за Національною рамкою кваліфікацій України

52

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві					
Здатність до володіння понятійним апаратом та методами податкового обліку	Склад податкової системи України. Види податків, зборів та платежів. Методи розрахунку податків	Знання законодавчо-нормативних актів, що регламентують будову податкової системи України та правила ведення податкового обліку; категорійного апарату; види податків, зборів, обов'язкових платежів	Визначити перелік податків, зборів та обов'язкових платежів, які необхідно розраховувати та перераховувати в бюджет підприємствам різних видів діяльності	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування податкових платежів. Відповідальність за розвиток професійного знання і практики оподаткування
Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств					
Здатність до визначення доходів, витрат з обліку податку на прибуток та складання податкової декларації	Склад податкових доходів та витрат. Особливості врахування окремих видів витрат. Методика розрахунку податку на прибуток	Знання розділу III Податкового кодексу, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з податку на прибуток	Використання вимог законодавства при розрахунку податкового зобов'язання з податку на прибуток; пояснювати взаємозв'язок та відмінності податкового та бухгалтерського обліку доходів та витрат; скласти податкову декларацію	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів з податку на прибуток. Відповідальність за порушення податкового законодавства

Продовження додатка А
Продовження табл. А.1

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість					
Здатність до визначення податкового зобов'язання, податкового кредиту з ПДВ та складання податкової декларації	Податкове зобов'язання. Податковий кредит. Бюджетне відшкодування. Податкова накладна.	Знання розділу V Податкового кодексу, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з податку на додану вартість	Використання вимог законодавства при розрахунку податкового зобов'язання з податку на додану вартість; визначати податкове зобов'язання, податковий кредит, бюджетне відшкодування; складати податкову декларацію з ПДВ	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів з податку на додану вартість. Відповідальність за порушення податкового законодавства
Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб					
Здатність до визначення податку з доходів фізичних осіб та складання податкового розрахунку	База оподаткування ПДФО. Податкова соціальна пільга та її види. Види податкових знижок	Знання розділу IV Податкового кодексу, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з податку на доходи фізичних осіб	Використання вимог законодавства при розрахунку податкового зобов'язання з ПДФО, застосовувати податкову соціальну пільгу, розраховувати податкову знижку до витрат фізичних осіб; складати податковий розрахунок з ПДФО	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів з ПДФО. Відповідальність за порушення податкового законодавства
Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування					
Здатність до володіння порядком переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності	Класифікація суб'єктів господарювання за групами. Види діяльності та обмеження щодо оподаткування єдиним податком	Знання нормативно-правового законодавства, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з єдиного податку	Визначення групи платника єдиного податку, розрахунок податкового зобов'язання з єдиного податку, складання облікових реєстрів та звітних форм з єдиного податку	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів та можливості переходу на спрощену систему оподаткування

Закінчення додатка А
Закінчення табл. А.1

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю					
Здатність до ведення податкового обліку плати за землю	База оподаткування. Поділ земельних ділянок з метою оподаткування. Методика оподаткування	Знання розділу XIII Податкового кодексу, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з плати за землю	Використання вимог законодавства при розрахунку податкового зобов'язання з плати за землю,; складати податковий розрахунок з плати за землю	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів за землю. Відповідальність за порушення податкового законодавства
Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників					
Здатність до ведення податкового обліку фіксованого сільськогосподарського податку	База оподаткування. Методика оподаткування та платники. Розрахунок ФСП	Знання глави III розділу XIV Податкового кодексу, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з фіксованого сільськогосподарського податку	Використання вимог законодавства при розрахунку податкового зобов'язання з плати за землю,; складати податкової звітності сільхозвиробників	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів з ФСП. Відповідальність за порушення податкового законодавства
Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів					
Здатність до податкового обліку інших місцевих податків та зборів	База оподаткування. Платники. Методика розрахунку податкових зобов'язань	Знання вимог Податкового кодексу, що регламентує ведення податкового обліку та звітності з місцевих податків та зборів, інших платежів	Використання вимог законодавства при розрахунку податкового зобов'язання з різних видів зборів та плат; складати податкову звітність за ними	Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців. Використання іноземних мов у професійній діяльності	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів розрахунку та прогнозування податкових платежів з різних зборів та платежів. Відповідальність за порушення податкового законодавства

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	14
5. Теми практичних занять.....	16
5.1. Приклади типових практичних завдань за темою.....	17
6. Самостійна робота.....	19
6.1. Проблематика для наукових робіт з навчальної дисципліни.....	22
6.2. Контрольні запитання для самодіагностики.....	24
7. Індивідуально-консультативна робота.....	31
8. Методи навчання.....	31
9. Методи контролю.....	35
10. Розподіл балів, які отримують студенти.....	37
11. Рекомендована література.....	45
11.1. Основна.....	45
11.2. Додаткова.....	46
11.3. Інформаційні ресурси.....	47
Додатки.....	49

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ"
для студентів напряму підготовки
6.030509 "Облік і аудит"
усіх форм навчання**

53

Укладачі: **Пилипенко Андрій Анатолійович**
Волошан Ірина Геннадіївна
Горяєва Марина Сергіївна

Відповідальний за випуск **Пилипенко А. А.**

Редактор **Бутенко В. О.**

Коректор **Бутенко В. О.**

План 2014 р. Поз. № 3 ЕВ. Обсяг 53 стор.

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, пр. Леніна,
9а

Свідоцтво про внесення до Державного